

FOLKETINGET

Lektionsplan samfundsfag B:
**Skal EU gå forrest i
klimakampen?**

LEKTIONSPLAN SAMFUNDSFAG B: Skal EU gå forrest i klimakampen?

Lektion 1	Materiale	Øvelser og opgaver
<p>Lektionens fokus: Klimaudfordringer</p> <p>Begreber: CO₂-udledning Klimaeffektivitet</p>	<p>Baggrund til underviser: Faktaark: "Skal EU gå forrest i klimakampen?"</p> <p>Film: Reportagefilm: "Kan vi blive klimaneutrale?" (07:17 min.)</p> <p>Webartikler: dr.dk: "Ny klimadatabase gør oksekød til endnu større skurk – en mørbrad udleder lige så meget CO₂ som en køretur til Paris". Danmarks Statistik: Fakta om Danmarks udledning af drivhusgasser Danmarks Statistik: Danske virksomheder udleder mere CO₂ Landbrugsstyrelsen: Drivhusgasser fra landbruget Mejeriforeningen: Metangas fra køer</p>	<p>Opgave 1 Se reportagefilmen "Kan vi blive klimaneutrale?" (07:17 min.).</p> <p>Nicolai vil redde klimaet og har tænkt sig at begynde med landbruget.</p> <ol style="list-style-type: none">Hvorfor er landbrugets CO₂-udledning interessant? (læs bl.a. dr.dk-artiklen om madvarers CO₂-udledning).Undersøg, hvor stor landbrugets andel udgør af Danmarks samlede udledning af CO₂.Redegør også for, hvordan den samlede CO₂-udledning fordeler sig på øvrige sektorer (f.eks. transport, husholdninger osv.) <p>Find inspiration i disse links:</p> <ul style="list-style-type: none">dr.dk: "Ny klimadatabase gør oksekød til endnu større skurk – en mørbrad udleder lige så meget CO₂ som en køretur til Paris".Danmarks Statistik: Fakta om Danmarks udledning af drivhusgasserDanmarks Statistik: Danske virksomheder udleder mere CO₂Landbrugsstyrelsen: Drivhusgasser fra landbruget

Opgave 2

Se [oversigten over EU-landenes CO₂-udledninger](#) i artiklen fra Mejeriforeningen.

- a. Redegør for landenes placering og forklar, hvad der er årsag til forskellen mellem landene ifølge Mejeriforeningen.

Lektion 2

Materiale

Øvelser og opgaver

Lektionens fokus:

Klimaudfordringer og international konkurrence

Begreber:

International konkurrence

Klimakrav

Klimalækage

Baggrundsmateriale til underviseren:

Faktaark: ["Skal EU gå forrest i klimakampen?"](#)

De Økonomiske Råd: [Lækage af drivhusudledninger og dansk klimapolitik](#) (resumé side 87-90)

Film:

Reportagefilm: "Kan vi blive klimaneutrale?" (07:17 min.)

Videoklip: "Connie Hedegaard om klima" (05:58 min.)

Webartikler:

Landbrug og Fødevarer: [Fakta om klimalækage fra landbruget](#)

Opgave 1:

Gense to og to reportagefilmen: "Kan vi blive klimaneutrale?" (fra 02:55 min.).

Nicolai møder landmanden Jesper og forsøger at overbevise ham om, at han skal stoppe med at udlede CO₂.

- a. Hvilke argumenter Nicolai møder mod sin plan?
- b. Hvordan mener Jesper, at de danske forbrugere vil reagere, hvis han går drastisk til værks og stopper med at udlede CO₂ – allerede fra i morgen?
- c. Hvad mener Jesper, der vil ske med mælkeproduktionen, hvis han bliver mødt med dyre klimakrav, eller hvis han følger Nicolais opfordring og helt stopper sin produktion?
- d. Hvordan ser han sine muligheder for at omlægge produktionen, så han kan reducere sin CO₂-udledning?
- e. Hvem bestemmer ifølge Jesper, hvad han kan producere?

Få også inspiration i denne artikel:

Landbrug og Fødevarer: [Fakta om klimalækage fra landbruget](#)

Lektion 3

Lektionens fokus:

International klimapolitik

Nøglebegreber:

Parisaftale

EU's kvotehandelssystem

Materiale

Baggrundsmateriale til underviser:

Faktaark: ["Skal EU gå forrest i klimakampen?"](#)

ft.dk: [EU-note: EU's kvotehandelssystem](#)

Webartikler:

eu.dk: [EU's klimamål](#)

Det Europæiske Råd: [Klimaændringer – Hvad gør EU?](#)

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet:

[Klimaindsatsen i Danmark](#)

eu.dk: [Handel med CO₂-kvoter](#)

Opgave 2

Se videoklippen med Connie Hedegaard, som er bestyrelsesmedlem i den grønne tænketank Concito og medlem af et ekspertpanel hos Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD).

- Hvilke konsekvenser vil det ifølge Connie Hedegaard have at stille skrapere klimakrav til danske virksomheder (som f.eks. landmand Jesper Arnth)?

Opgave 3

Ejerne af Bilka, Føtex, Netto m.m. har sammen med Concito lanceret en stor [database](#), som viser CO₂-udledning for mange fødevarer.

- Hvorfor kommer de største supermarkeder i Danmark med dette initiativ?
- Diskutér, hvem der skal gå forrest i klimakampen – den enkelte landmand, forbrugerne, Danmark eller EU?

Øvelser og opgaver

Opgave 1:

Løs opgaverne i grupper.

Parisaftalen er udgangspunktet for EU's klimapolitik. Læs om EU's klimapolitik og besvar følgende:

- Hvor meget vil EU nedbringe sin udledning af drivhusgasser i 2030, og hvad er ambitionen for 2050?
- Hvilke krav stiller EU til medlemslande og virksomheder for at nå målene?

Find inspiration til svar på disse websites:

- eu.dk: [EU's klimamål](#)
- Det Europæiske Råd: [Klimaændringer – Hvad gør EU?](#)
- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet: [Klimainsatsen i Danmark](#)

Opgave 2:

Læs faktaarket: "[Skal EU gå forrest i klimakampen?](#)", som bl.a. handler om EU's kvotehandelssystem.

- a. Hvordan fungerer kvotehandelssystemet?
- b. Redegør for, hvorfor EU giver rabat til f.eks. sukkerproducenter, når de forurener klimaet, mens andre virksomheder skal betale fuld pris? Brug den lille grafik om klima og konkurrence i faktaarket til din forklaring.
- c. Lav en liste over fordele og ulemper ved at lade kvotehandelssystemet gælde for flere sektorer.

Find også inspiration her:

eu.dk: [Handel med CO₂-kvoter](#)

Lektion 4

Materiale

Øvelser og opgaver

Lektionens fokus:

Klimatoldmur

Nøglebegreber:

Klimatold

WTO

Konkurrenceregler

Handelskrig

Baggrundsmateriale til underviser

Faktaark: "[Skal EU gå forrest i klimakampen?](#)"

Den grønne tænketank Concito: [Justering af CO₂ ved grænsen](#)

Climatechangenews.com: [China launches world's largest carbon market for power sector](#)

Mandag Morgen: [FN's kvotehandelssystem er brudt sammen, men handlen med CO₂ boomer.](#)

Opgave 1:

Gense klippet med Connie Hedegaard, som er bestyrelsesmedlem i den grønne tænketank Concito og med i ekspertpanel hos OECD. Læs også [webartiklen](#), hvor DR interviewer miljøvismand Lars Gårn Hansen fra Københavns Universitet.

- Hvad går forslaget om en såkaldt klimatoldmur ud på?

Webartikler

dr.dk: EU åbner for klima-toldmur: [Handelskrig mellem 'grønne' og 'sorte' lande kan opstå](#)

Information.dk: [Klimatold er det mest effektive instrument til at sikre grøn omstilling](#).

dr.dk: [Nu presser både Merkel og Macron på for ny klimafgift: Vi bliver nødt til at beskytte os](#)

jp.dk: [En toldmur skal beskytte Europas grønne omstilling](#)

Bøger:

Hans Branner, *Det politiske Europa*. Columbus. 3. udgave (2017). Afsnit: 4.3: Klima- og energipolitikken under nye vilkår s. 116-125

- Hvordan kan en klimatold påvirke udenlandske virksomheder, der vil eksportere til et område med en klimatold?
- Opstil fordele og risici ved en klimatoldmur.

Få også inspiration i denne artikel:

- Information.dk: [Klimatold er det mest effektive instrument til at sikre grøn omstilling. I hvert fald i teorien](#)

Opgave 2:

Læs dr.dk-artiklen: [Nu presser både Merkel og Macron på for ny klimafgift: Vi bliver nødt til at beskytte os](#) og jp-artiklen: [En toldmur skal beskytte Europas grønne omstilling](#)

- a. Redegør for, hvad den danske regering siger om Europa-Kommissionens forslag om en klimatoldmur.
- b. Diskuter, om det er i Danmarks interesse at støtte forslaget? Og i klimaets?
- c. Overvej også, hvilke konsekvenser det har, at USA er genindtrådt i Paris-aftalen, og at Kina har indført et CO₂-kvotehandelsystem for sin energisektor?